

Overstijgende Dialoogtafel Samenwerking, overdracht en afstemming binnen de jeugdhulp:

*Tussen diverse typen hulpverlening, met name bij
overgangsmomenten tussen hulpverleningstypen
en/of instellingen.*

INLEIDING

Tijdens de netwerkbijeenkomst op 30 november jl. werd een aantal overstijgende dialoogtafels gehouden, waaronder één over het thema 'samenwerking en afstemming'. De gesprekken werden geleid door de onafhankelijke voorzitters, die ook de casus-specifieke dialoogtafels voorzitten. Het was boeiend om met deelnemers vanuit verschillende perspectieven (jeugd, ouders, praktijk, beleid, onderwijs / opleiding) bovengenoemd thema uit te diepen. Aan de hand van concrete voorbeelden uit de casus-specifieke dialoogtafels en relevante elementen uit de literatuur werd het ingebrachte onderwerp vanuit verschillende invalshoeken besproken. Hieronder presenteren we de resultaten.

SUBTHEMA: Heldere samenwerkingsafspraken

Zijn er onderling duidelijke afspraken gemaakt over wie wat doet en waarvoor verantwoordelijk is?

Voorbeelden uit casus-specifieke dialoogtafels:

(1) Hulpverleners hadden onderling regelmatig contact en maakten duidelijke afspraken over wie wat deed en wanneer. Eén hulpverlener had de regie over de hulp waardoor de totale hulpinzet goed was afgestemd.

(2) Door gebrek aan duidelijke afspraken en weinig onderling contact tussen betrokken hulpverleners, bleef een aanvraag voor een gesloten machtiging lang liggen en is er uiteindelijk een spoedmachtiging afgegeven.

SUCCEFACTOREN

Vanuit professional:

- Cliënt centraal zetten en zijn/haar belang dienen, niet dat van organisaties
- Met alle partijen om de tafel om zaken te bespreken, inclusief de ouders en jeugdige
- Commitment van alle betrokkenen
- Overeenstemming over hoe je de hulpverlening aanpakt
- Duidelijke en goed vastgelegde afspraken over wie een bepaalde regierol pakt
- Elkaar "echt" leren kennen / persoonlijk contact – "zien doet samenwerken"
- Open communicatie en korte lijnen
- Als afspraken niet worden nagekomen, elkaar durven aanspreken op hoe zaken verlopen

BELEMMERENDE FACTOREN

Vanuit professional:

- Dominantie in de groep professionals
- Onheldere verwachtingen in de samenwerking tussen specialisten en de wijkteams
- Hiërarchie in de samenwerking tussen specialisten en de wijkteams
- Elkaar niet kennen en niet op de hoogte zijn van de ingezette hulp binnen het gezin
- Korte contacten (door tijdgebrek)
- Niet opgevolgde afspraken (door tijdgebrek)

Vanuit instanties:

- Tijdgebrek bij professionals i.v.m. hoge case-load
- Onduidelijkheid over wie daadkracht en zeggenschap in het wijkteam heeft om besluiten te nemen
- Geld (bezuinigingen)

BELEMMERENDE FACTOREN

Vanuit instanties (vervolg)

- Onvoldoende ruimte voor eigen beslissingen en initiatieven van professionals
- Beperkte mogelijkheid voor professionals om snel te handelen (i.v.m. meerdere protocollen)
- Privacy als een hobbel bij uitwisselingsinformatie
- Gebrek aan afstemming tussen hulpverlenings- en onderwijstrajecten

AANBEVELINGEN

- Kijk over eigen grenzen heen
- Leer elkaar "echt" kennen zodat je met elkaar vertrouwd raakt en durf elkaar aan te spreken
- Maak duidelijke afspraken over de samenwerking en rolverdeling met alle betrokkenen bij het gezin. Wie heeft de regie op een bepaald moment? Wie is de trekker en wat zijn de verantwoordelijkheden van de regie hebbende professional?
- Neem besluiten in overleg met elkaar, maak heldere afspraken en stem activiteiten van verschillende hulpverleners op elkaar af
- Boor alle informatiebronnen aan, benut elkaars expertise, deel je kennis en ervaringen
- Investeer in meer en betere samenwerking tussen 0de, 1ste en 2de lijn
- Betrek buurt / sport / school / jongerenwerk actief in hulpverlening rondom jeugdigen en ondersteuning van gezinnen
- Geef professionals meer autonomie, als ook voldoende tijd en middelen voor uitwisseling met elkaar
- Werk aan de basishouding van professionals en een cultuurverandering in de jeugdhulp: geef toekomstige professionals al in de opleiding een attitude, die maakt dat ze anders durven te denken dan de gevestigde orde nu grotendeels doet.

CONCLUSIE

De transformatie van de jeugdzorg is nog volop in ontwikkeling. Uit de bovenstaande overstijgende dialoogtafel bleek dat optimale samenwerking en effectieve communicatie binnen de jeugdhulp nog niet vanzelfsprekend zijn. De deelnemers geven aan dat de werkdruk vaak te hoog is en de tijd te beperkt om goed met elkaar te kunnen afstemmen.

De professionals moeten gefaciliteerd worden met heldere samenwerkingsafspraken en randvoorwaarden die de integrale zorg aan kwetsbare gezinnen bevorderen.